

Norge blant Europas beste på kreftscreening – men deltakelse og likeverdig tilgang må fortsatt styrkes

Norge skårer høyt i ny europeisk screeningindeks. Men rapporten viser også at flere må delta dersom screening skal redde flere liv og bidra til mer likeverdig kreftbehandling.

PUBLISERT 15. JUN. 2026

Den nye European Cancer Screening Policy Index 2026 ble lansert under European Week Against Cancer, på dagen viet tidlig oppdagelse av kreft. Indeksen sammenlikner europeiske lands screeningpolitikk og resultater, og vurderer hvor godt nasjonale programmer er i tråd med europeiske anbefalinger.

Norge høyt på europeisk screeningindeks

Norge skårer 69 prosent i årets indeks, og plasserer seg blant de høyest rangerte landene i Europa. Danmark og Finland topper listen med 80 prosent, etterfulgt av Slovenia og Sverige. Norge ligger på nivå med Nederland.

Indeksen viser at Norge har organiserte, befolkningsbaserte screeningprogrammer for brystkreft, livmorhalskreft og tarmkreft. Norge skårer særlig høyt på livmorhals- og tarmkreftscreening, og har samtidig pilot- eller implementeringsstudier på nye screeningområder, blant annet lunge- og prostatakreft.

Samtidig peker rapporten på en felles europeisk utfordring: Selv i land med gode programmer er deltakelsen ikke høy nok. I flere land stagnerer eller faller oppmøtet til screening. Rapporten fremhever også at organiserte, befolkningsbaserte programmer er viktige for sosial utjevning, fordi uorganisert screening kan forsterke forskjeller mellom grupper.

– Målet er høy kvalitet, økt deltakelse og lik tilgang

– Screening redder liv når den er kunnskapsbasert, organisert og når ut til dem det er ment for. Indeksen viser at Norge har et godt utgangspunkt, men også at vi må fortsette å utvikle screeningprogrammene våre. Målet er, og må fortsatt være høy kvalitet, økt deltakelse og lik tilgjengelig uansett hvem du er og hvor du bor, sier Lars-Kristian Lunde, spesialrådgiver med faglig ansvar for screeningprogrammene i Kreftforeningen.

Kreftforeningen har bidratt til oversikten på vegne av Norge. Arbeidet inngår i en bredere europeisk innsats for å styrke forebygging, tidlig oppdagelse og bedre kreftbehandling gjennom EUs kreftsatsing og Mission on Cancer.

– Indeksen hjelper oss å følge progresjonen i Europa, og gir et sammenligningsgrunnlag for våre egne screeningprogrammer. Europeisk samarbeid er viktig for stadig utvikling av norske program, og gir oss et bedre grunnlag til å peke på forbedringsmuligheter. Være seg vurdering av nye programmer, i hvilke eldre screening skal tilbys, muligheter for persontilpasning og hvordan vi vurderer og tar i bruk kunstig intelligens fremover. For Kreftforeningen er det viktig at slike europeiske analyser brukes aktivt i norsk kreftpolitikk, sier Lars-Kristian.

Kreftregisteret ved Folkehelseinstituttet har en sentral rolle i de nasjonale screeningprogrammene i Norge. Gjennom registerdata, kvalitetssikring og evaluering bidrar Kreftregisteret til å følge med på deltakelse, resultater og ulikheter, og til at programmene kan videreutvikles på et kunnskapsbasert grunnlag.

Europeisk samarbeid skal gi raskere forbedring

Rapporten peker også på EUs viktige rolle i å støtte forbedring av eksisterende programmer og utvikling av nye tilnæringer, blant annet innen lunge-, prostata- og magekreftscreening. Flere land har satt i gang pilotprosjekter eller implementeringsstudier, men det er fortsatt store forskjeller i hvor langt landene har kommet.

[Last ned European Cancer Screening Policy Index 2026 her](#)

Meldinger ved utskriftstidspunkt 15. juni 2026, kl. 15.04 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.